

28.4.2003

Valtiovarainministeriö
Verohallitus

VEROHALLITUKSEN TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2002

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Verohallituksen tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2002 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä valtiovarainministeriölle että Verohallitukselle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Marjatta Kivipelto ja valvonut tarkastuspäällikkö Markku Heikkinen. Tarkastuksessa on avustanut tarkastaja Pasi Tervasmäki.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Verohallituksen tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

BUDJETOINTIMENETTELYT

Valtion talousarviossa Verohallituksen maksamat, verotukseen liittyvät korkomenot ja korkotulot on nettobudjetoitu verotulojen yhteyteen osastoon 11. Koska talousarviolain 3 §:n ja 3 a §:n mukaan nettobudjetoimia ole mahdollista soveltaa veroihin eikä korkomenoihin ja -tuloihin, menettelyä ei voida pitää talousarviolain mukaisena. Talousarvioasetuksen 3 §:ssä määritellään tulojen ryhmittely osastoihin ja 4 §:ssä menojen ryhmittely pääluokkiin. Verotulojen sekä korkomenojen ja -tulojen yhdistäminen samaan osastoon ei ole myöskään talousarvioasetuksen määräysten mukaista.

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot ja laskelmien tarkastelu

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

Edellä budjetointimenettelyjen yhteydessä käsitelty verotuloja sekä korkomenoja ja -tuloja koskeva virheellinen menettely on vaikuttanut talousarvion toteutumalaskelmaan ja tuotto- ja kululaskelmaan. Verohallitus on kirjannut liike- ja talousarviokirjanpidossa verotukseen liittyviä korkomenoja 42 764 827 euroa verotulojen vähennykseksi ja korkotuloja 11 821 922 euroa verotulotilien lisäykseksi. Kirjaukset on jouduttu tekemään virheellistä budjetointimenettelyä vastaavasti, jöten menettelyn korjaaminen on aloitettava budjetoinnista.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa muilta osin todettu laadituiksi säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus ja maksullisen toiminnan kannattavuustiedot

Tuloksellisuuden kuvauksen taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus- ja suoritetietojen sekä kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa ja edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatointia on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot. Palvelukyvyn osalta on tarkastettu esitettyjen tietojen riittävyttä.

Tuloksellisuuden kuvauksessa esitetyt taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus- ja suoritetiedot sekä kustannusvastaavuuslaskelmissa

esitetyt tiedot ovat luotettavia ja riittäviä. Palvelukykyä koskevia tietoja voidaan pitää riittävinä.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyyssissä sekä tarkastettu laskentatoimen ja tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä. Lisäksi sisäistä valvontaa on tarkastettu Verohallituksen palkanlaskennan ja keskitettyjen hankintojen sekä kolmen veroviraston taloushallinnon maksuliikkeen, palkanlaskennan ja hankintojen tarkastusten yhteydessä.

Palkanlaskennan sekä verovirastojen taloushallinnon kirjanpidon ja maksuliikkeen sisäisen valvonnan tarkastuksissa esiin tulleiden puutteiden osalta Verohallituksen on syytä ryhtyä toimenpiteisiin. Joidenkin puutteiden korjaamiseen Verohallitus on jo ryhtynyt.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Verotukseen liittyvien korkomenojen ja korkotulojen budjetoinnissa ja kirjaamisessa verotulojen yhteyteen ei ole noudatettu talousarviolain 3 §:n edellyttämää bruttobudjetointia eikä talousarvioasetuksen 3 ja 4 §:ssä tulojen ja menojen osastoihin ja pääluokkiin ryhmittelyä annettuja määräyksiä.

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on muilta osin noudatettu.

ILMOITTAMISVELVOLLISUUS VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTOLLE

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Verohallituksen tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 15.8.2003 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt verotukseen liittyvien korkomenojen ja -tulojen budjetointimenettelyiden kor-

jaamiseksi talousarviolain ja -asetuksen vaatimuksia vastaaviksi vuosien 2003 ja 2004 osalta.

Tarkastusneuvos, JHTT

Erkki Mäki-Ranta

Ylitarkastaja

Marjatta Kivipelto

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Valtiovarainministeriön valtiosihteeri
Verohallituksen pääjohtaja
Valtiokonttori